

BESZÁMOLÓ

**a Közfoglalkoztatási Csoport
startmunka-program keretében elvégzett munkáiról
és eredményeiről 2012 – 2023. év között**

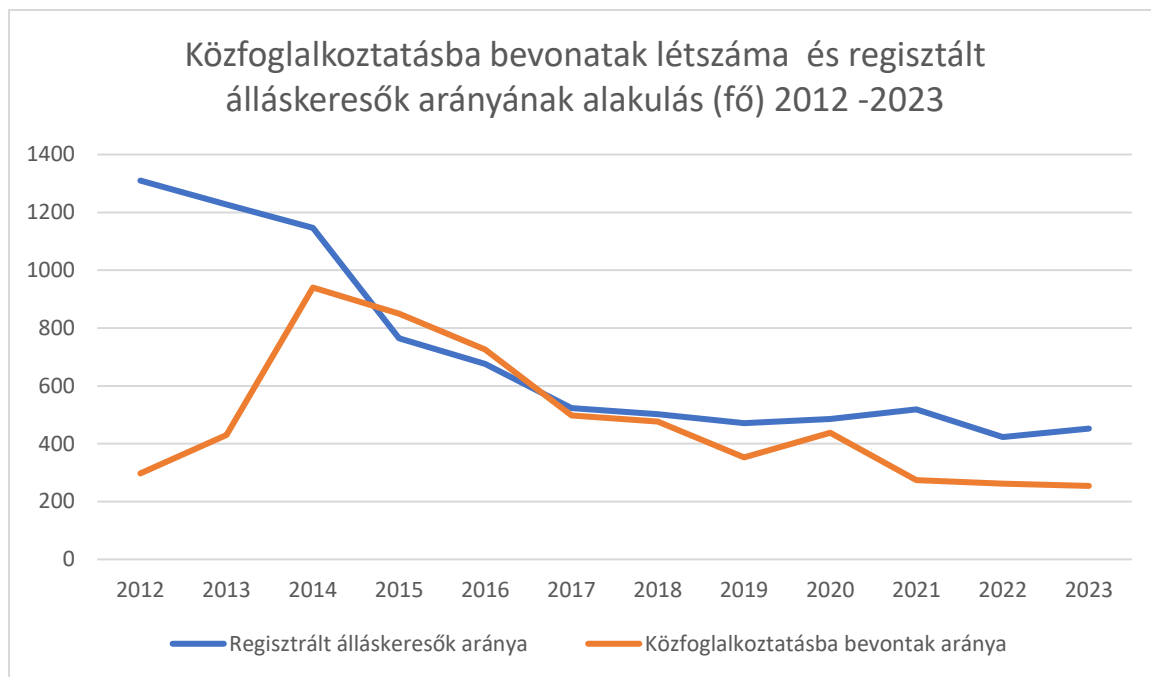
Hajdúnánáson 2012-ben vette kezdetét a Startmunka program, melynek megvalósulása során, az álláskereső folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség, közfoglalkoztatás keretén belül. A Startmunka mintaprogramok sikeres lebonyolítása érdekében 2016-tól önálló csoportként működik a közfoglalkoztatás, a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatalon belül. A csoport önálló működését indokolta, hogy a foglalkoztatás adminisztratív része a program megvalósítás adminisztratív és operatív része is sokrétű munkát igényel.

A Közfoglalkoztatási Csoport feladatköre a mintaprogramok megvalósulásának koordinálása, adminisztrációs feladatok ellátása, pénzügyi elszámolások elkészítése, és következő évi pályázatok előkészítése.

A programok megvalósítása a csoportnak folyamatos határidős munkát jelent. Minden hónap 8-ig az állományban lévő közfoglalkoztatottak munkabérét szükséges elszámolni, továbbá 15-ig szükséges benyújtani az előző hónapra vonatkozóan, a szakmai beszámolót. Minden hónap végén a jelenléti ívek alapján szükséges az állományba lévő közfoglalkoztatottak távollétét rögzíteni, hogy a Magyar Államkincstár számfejteti tudja a bérüket, és az időben kifizetésre kerüljön. Emellett folyamatos munkát biztosít a táppénzek rögzítése, a gyakori fluktuáció miatt a munkaszerződések megszüntetése, munkaerőigények benyújtása és a kiközvetített ügyfelek felvétele, új munkaszerződések megírása. A programok megvalósítása során a betervezett költségek folyamatos elszámolása is előtérbe kerül a könnyebb követhetőség miatt, illetve a programok kezdetén igényelt előlegekkel az adott év augusztus 31-ig el kell számolni, ezt követően pedig a benyújtott számlák arányában történik a pályázathoz kapcsolódó költségek folyósítása.

Közfoglalkoztatási programok létszámának alakulása

A gazdasági világválság munkaügyi hatásainak kezelésére 2011-ben meghirdetett új típusú közfoglalkoztatási programok átmeneti munka- és kereseti lehetőséget biztosítottak az álláskeresők számára az elsődleges munkaerőpiacra jutás idejéig. A közfoglalkoztatásban résztvevők létszáma Hajdúnánáson és országos szinten is, 2012-től 2016-ig folyamatosan emelkedett. Ebben az időszakban jellemző volt a nagy fluktuáció. Jellemző volt az is, hogy több rövidebb program indult évközben így egy időszakban az 1000 főt is meghaladta a közfoglalkoztatásban dolgozók száma. A viszonylag tartósabb (egy év) foglalkoztatást biztosító start munkaprogramok mellett gyakran indultak az állás nélküliek aktuális számához igazodó pár hónapos időtartalmú közfoglalkoztatási programok („hosszabb időtartamú” program). 2016-tól 2019-ig a gazdasági konjunktúrából eredő munkaerő-kereslet növekedésével a közfoglalkoztatottak létszáma meredeken csökkent, 2019-től kezdve azonban egyre lassuló apadásba ment át.

A közfoglalkoztatásban dolgozók **végzettségüket** tekintve is nagy szórást mutattak. A jelentkezők **6 % -a felsőfokú** végzettséggel rendelkeztek (mérnökök, agrár végzettségűek, pedagógusok), **szakmunkás végzettséggel rendelkezők száma 30-40 % közt alakult.** A programokba lehetőség volt olyan szakipari munkákat tervezni, ahol a kőművesek, asztalosok, burkolók minőségi munkát tudtak végezni. A programban részt vevő dolgozók 50 %-a pedig segédmunkásként dolgozott. 2016-tól a közfoglalkoztatási jogviszonyban maradtak összetételében is tendenciális változás történt: döntően az 50 éves kor alatti, a szakmával, vagy magasabb képzettséggel rendelkező dolgozók hagyták el a közfoglalkoztatást és helyezkedtek el új munkahelyeken. Ennek eredményeként jelenleg 50 év átlagéletkorú, jellemzően alulképzett állománnyal kell végrehajtanunk a feladatainkat.

2023-ra a végzettséget tekintve teljesen megváltozott a foglalkoztatottak aránya és a szakmunkás végzettséggel rendelkezők száma, mindössze 8-10 %-a a közfoglalkoztatásban dolgozók számához képest, így az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező segédmunkások aránya 90%. A Hajdúnánási Tartósító – és Építő Start Szociális Szövetkezet lehetőséget biztosított a szakmunkás dolgozóknak, hogy közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedjenek el. Jelenleg a programok tervezésénél, szem előtt tartjuk, hogy olyan programelemek kerüljenek megvalósításra, amely szakértelmet nem igényel, illetve a felújítások esetében mindig szükséges szakember alkalmazása és így a Hajdúnánási Tartósító – és Építő Start Szociális Szövetkezet segítségével valósulnak meg ezek a szakipari munkák, valamint

elmondható, hogy a programok nem lennének megvalósíthatóak szövetkezeti közreműködés nélkül.

A dolgozók egészségi és fizikai állapota sokszor hagy kívánni valót maga után. Ez egyrészt abból is ered, hogy az üzemorvosi vizsgálat során foglalkoztathatósági szakvélemény kerül kiadásra, ami nem egy adott munkakör betöltésére való alkalmasságot vizsgálja, hanem azt, hogy az egyénnek az esetlegesen fennálló egészségügyi problémáiból adódóan milyen jellegű foglalkoztatási korlátai vannak, azaz a munkája során korlátozó vagy kizáró tényezőként milyen tevékenységet nem végezhet (pl.: tartós- ülés, állás, nehéz, vagy közepesen nehéz fizikai munka). A szakvélemény keretei között bárki foglalkoztatható.

Az életkoron és az egészségi problémákon túl egyeseknél az alulmotiváltság, a szocializáció hiánya és az életviteli problémák eleve megakadályozzák a huzamos elhelyezkedést.

Az egyéni sajátosságok alapján a közfoglalkoztatottak között kirajzolódni látszik egy olyan mag, akiknek – függetlenül a munkaerő-kereslet növekedésétől – kevés esélyük van visszatérni az elsődleges munkaerő piacra, valószínűleg tartósan a közfoglalkoztatásban maradnak.

Az eredményes munkavégzés tekintetében – a fenti tényezőkön kívül – az alacsony, a végzett munka minőségétől nem függő egységes bérezés sajnos rontja a munka hatékonyságát. Az önkormányzat ennek ellentételezésére vezette be a Bocskai Korona jutalomrendszert, ami a teljesítménytől függő differenciálásra nyújt lehetőséget. A kiemelkedő munkát végzők havonta rendszeres, vagy eseti jutalomban részesülnek, ami Bocskai Korona formájában kerül kifizetésre. A jobb teljesítményre ösztönző hatása mellett a jutalom fenntartja vagy növeli a dolgozó önértékelését, és ez egy új munkahelyen való elhelyezkedéshez is indítást adhat.

I. Start minta programok:

Jelenleg a start mintaprogramok közül három program megvalósítása van folyamatban, ez a Mezőgazdasági startminta program, Helyi sajátosságok startminta program, Szociális startminta program. A hosszútávú foglalkoztatás keretében egy program van megvalósítás alatt, de az elmúlt évek tendenciái szerint egyre kevesebb foglalkoztatási lehetőséget jelent.

Az alábbi táblázat bemutatja a programok összesen támogatási összegeit, jól jelezve a városban e tekintetben is megjelenő – jelentős önkormányzati vagyongyarapodást is jelentő - plusz forrást és vásárlóerőt!

Évek	Bérköltség	Közvetlen költség	Összesen
2012	348 884 811 Ft	125 482 415 Ft	474 367 226 Ft
2013	420 331 332 Ft	165 425 121 Ft	701 718 623 Ft
2014	728 854 431 Ft	159 742 156 Ft	782 998 279 Ft
2015	525 456 145 Ft	162 875 235 Ft	688 331 380 Ft
2016	537 693 707 Ft	189 960 793 Ft	727 654 500 Ft
2017	558 524 088 Ft	152 238 885 Ft	710 762 973 Ft
2018	463 369 464 Ft	91 453 933 Ft	472 523 397 Ft
2019	351 949 092 Ft	152 838 668 Ft	504 787 760 Ft
2020	381 272 100 Ft	145 069 476 Ft	526 341 576 Ft
2021	286 647 822 Ft	99 596 631 Ft	386 244 453 Ft

2022	357 982 086 Ft	98 331 090 Ft	484 575 543 Ft
2023	350 507 019 Ft	68 849 333 Ft	419 356 352 Ft
Mindösszesen:	5 311 472 097 Ft	1 611 863 736 Ft	6 924 335 833 Ft

A támogatás nagy részét a bérköltség és annak járulékai teszi ki. A közvetlenül költségek tartalmazzák azokat az anyagokat és kis értékű eszközöket, amelyek az elvégzendő munkákhoz közvetlenül kapcsolódnak. Az **elmúlt két tervezési** időszakban, 2023/2024 és 2024/2025-ben már **új beruházásokat nem engedélyez** a program csak felújítás jellegű munkákat, azokat is csak a közfoglalkoztatási munkavégzéshez kapcsolódó telephelyeken. **Ennek oka** szintén visszavezethető arra, hogy a rendszerben már **nincsenek nagy számban szakmunkás** végzettséggel és tudással rendelkező emberek és többnyire a segédmunkára tudunk hagyatkozni.

I.1.Mezőgazdasági startminta program:

Növénytermesztés:

Az évek során nagyon sokféle támogatási lehetőséget jelentett a városnak a mezőgazdasági startminta programban való részvétel. A helyszínt alapvetően a Kendereskert és az Önkormányzat tulajdonában lévő földterületek biztosították, illetve biztosítják ma is. 2023 évben 100,74 ha területen folyt a termelés. A Kendereskert lendületes fejlődése a programnak volt köszönhető. A növénytermesztéssel számos zöldségféle került értékesítésre és azóta is folyamatos bővül a megtermesztett növények fajtája és mennyisége.

2012-ben a program kezdetén 20 ha területen kezdődött meg a gazdálkodás. Jelenleg 100 ha területen folyik a növénytermesztés.

Az elmúlt évek fejlődést jól szemlélteti a 2023 évben termesztett növények széles köre és mennyisége, amely az alábbiak szerint alakult Zöldségfélék: 103,100 kg Virágpalánták: 8000 db Takarmány növények: 1384,5 q Gyümölcs: 5800 kg.

A Kendereskertben a növénytermesztés egy része fóliasátorokban történik, ahol már január, februártól megkezdődik a növények nevelése a **fűtött fóliasátorokban**. A termőterületeken öntözőberendezés segíti a minőségi zöldség hozamot.

A **kertészetben megtermelt zöldségek** elsősorban a **Hajdúnánási Gyermekek – és Közétkeztetési Nonprofit Kft. vásárolja meg** és használja fel, nélkülözhetetlen elemévé válva így a példaértékű rövid ellátási láncnak. 2012-ben megalakult a „Nánási Portéka” elnevezésű termelői piac, ahol hajdúnánási emberek **a helyben megtermelt és feldolgozott termékeiket árusítják**. Ebbe a programba kapcsolódtunk be a kertészetben megtermelt zöldségeinkkel.

A folyamatos fejlődés eredményként, a megtermelt növények egy részét feldolgozzuk és így kerülnek eladásra. A fűszerpaprikát külső szolgáltatás igénybevételével megőröltetjük és így kerül tovább értékesítésre a termelői piacon. A megtermelt káposzta egy része savanyításra kerül és ezt követően kerül értékesítésre. Saját részre is őröltettünk paprikát, melyet szintén a közkonyhára szállítottunk be, illetve a termelői piacon értékesítettünk.

2014 áprilisától a növénytermesztés is és az állattenyésztés is bio minősítést kapott és a megtermelt termékek mindegyike bio terméknek számít, ez az eredmény a környező településeken egyedülállónak számít, hogy közfoglalkoztatási programon belül bio minőségű termékeket tudunk előállítani.

Ezen kívül szántóföldi növénytermesztés is megvalósul, amely kapcsán a megtermelt növények (kukorica, lucerna, árpa) az állatok takarmányozására szolgálnak.

Állattartás - és tenyésztés:

A 2012-ben elkezdett állattartás és tenyésztés az elmúlt években folyamatosan bővült, mind az állomány létszámában, mind a gazdasági épületek kapacitásában.

A mezőgazdasági program keretében őshonos állatfajok tartását és tenyésztését végezzük közfoglalkoztatás keretében. A programba bevont állatfajok: szürke marha, magyar tarka, bivaly, racka juh, mangalica sertés. A mezőgazdasági programban dolgozó közfoglalkoztatottak végzik az állattartó istállók tisztítását, az állatok takarmányozását, továbbá részt vesznek állatjóléti feladatok ellátásában.

2016-ban megépült a vágópont, amely haszonkölcsön szerződéssel **átadásra került a Hajdúnánási Tartósító- és Építő Start Szociális Szövetkezet részére**, ahol a sertések vágása történik és innen kerül a Városi Húsbolt üzletébe, amelyet szintén a Szövetkezet működtet, itt is elmondható, hogy ezzel nélkülözhetetlen elemévé vált a példaértékű rövid ellátási láncnak.

Az állattenyésztés is az évek során nőtte ki magát a mai szintre. Jelenlegi állatállomány nagyságát jól szemlélteti a következő táblázat.

Állatállomány 2023-ban

2023. 12. 31.	db
Magyartarka	8
Magyar szürke	100
Bivaly	56
Sertés	228
Kecske	43
Juh	46
Páva	4

Virágkertészet:

A mezőgazdasági programon belül apró léptékben, de a virágkertészet is elkezdett működni az évek során. A megvásárolt **palántákat a fólia sátorokban neveltük és ezt követően a város szépítésére szolgáltak**. E mellett szükség volt még egyéb növények vásárlására is, hogy város turisztikai vonzerőjét is erősítsük.

Az elmúlt két évben nagy fejlődésen ment keresztül a virágkertészet. A **programban magoncokat vásároltunk**, amelyeket a megfelelő **szakértelem irányítása mellett a közfoglalkoztatottak nevelik palántákká**, és ültetik ki a város meghatározott részeire. Nem csak magoncokat, hanem virágmagokat is vásárlunk, így már az első lépéstől magunk neveljük a város szépítésére kiültetett virágokat. A kiültetés után is szüksége van a növényeknek a gondos ápolásra, öntözésre, főleg a nyári időszakban.

A város minden évben pályázatot nyújt be a Virágos Magyarország pályázatra, amelyen 2023 évben Különdíjat kapott Hajdúnánás városa.

I.2. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás:

A helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás start munkaprogram két tevékenységi területből áll. Egyrészt a helyi kismesterségek újraélesztését, népszerűsítését célzó program elemből, illetve a 2013. óta sikeresen működő építőipari tevékenységből épül fel a projekt.

Kézműves tevékenység

A 4080 Hajdúnánás, Bartók Béla krt. 27. sz. alatti telephelyünkön szakma szerinti csoportosításokban végezzük az alábbi háziipari tevékenységeket:

- *Szalma dísz- és használati tárgyak készítése*
Tradicionális háziipari munka Hajdúnánáson a szalmafonás. A műhelyünkben 11 fő foglalkozik ezzel a mesterséggel.

Tudatos folyamatot indítottunk el annak érdekében, hogy a **szalmafonó mesterség ne merüljön feledésbe**, város a Helyi Sajátosságok szalmafonó programmal, válaszolt erre, amely keretében ismét **készülnek szalmatárgyak immár turisztikai jelleggel**. (kalapok, esőcsigák, szlamadobozok, szalmavirágok, bortartók, stb.)

A termékek készítéséhez alkalmas **jó minőségű szalma alapanyagot a növénytermesztő részlegünk által megtermelt tönkölybúzából nyerjük**. A szalma tisztítása és válogatása után vázákat, tároló dobozokat, kosarakat, szalmakalapokat, szalmavirágokat, karácsonyfadíszeket stb. készítettünk belőle. A hajdúnánási szalmafonás immár olyan egyedülálló színvonalat képvisel, hogy 2023 már az ötödik olyan év, mikor az **augusztus 20-i nemzeti ünnep előtt a Szent István Bazilikában** került elhelyezésre az a mives kivitelű, **csigaformájú búzakoszorú**, mely a hajdúnánási szalmafonó asszonyok keze munkáját dicséri, a **Hungarikum Bizottság** pedig **2020-ban a Magyar Értéktárba** vette a hajdúnánási szalmafeldolgozást, mint tradicionális háziipari tevékenységet.

Közel 70 féle fonási technikát használnak dolgozóink, amit helyi és – Kőröspatakra tapasztalatszerzési céllal szervezett útjaik során – erdélyi kézművesektől sajátítottak el.

- *Nemezelés*
A beszerzett alapanyagokból 5 fő nemeztáskákat, nemeztokokat, szőnyeget, sálakat, süvegeket, tarisznyákat, ékszereket, állatfigurákat, karácsonyfadíszeket állított elő.
- *Hímzés, varrás, szövés*
A hímzés, varrás és szövés területén 4 fő dolgozik. Néptánc viseleteket, kötényeket, műbőr-, bőr-, és vászontáskákat varrnak és hímezik ki őket, de az egyes szakmacsoportok által elkészített termékek megvarrását is a hímző csoport tagjai végzik
- *Bőrdíszművesség*
4 fő bőrdíszműves dolgozó által elkészített tárgyak között tarsoly, oldaltáska, tegez, alkarvédő, puzdra, honfoglalás kori csizma, süveg, toll-, szemüveg-, és telefontok, kulcstartó, karkötő termékek szerepeltek.

A termékek értékesítése, kiállítása, elért eredményeink:

A műhelyben előállított **termékeink nagy része értékesítésre került**. Értékesítési tevékenységünket különböző vásárookra, rendezvényekre való kitelepüléssel valósítjuk meg. A jellegükből adódóan ezek az alkalmak általában hétvégekre esnek. Megrendelésre – az önkormányzat és a város intézményei kiszolgálásán kívül – csak kis számban állítunk elő termékeket.

Termékeink az elmúlt 5 évben eljutottak több turisztikailag frekventált térségbe a vármegye határain kívülre is. Minden évben a Közfoglalkoztatási **Kiállításon képviseljük városunkat a termékek eladása mellett.**

Három szalmafonó **dolgozónk** a bemutatott alkotásaik után megkapta a **Népi Iparművész minősítést.**

Tervezzük, hogy az értékesítés fellendítése érdekében **webshop-ot** működtetünk, aminél szélesebb körben való értékesítésre.

Kézműves foglalkozások tartása

Az egyes rendezvényeken való részvételen nem csak kereskedelmi tevékenységet folytatunk, hanem alkalmanként kézműves bemutatókat is rendezünk. A hagyományőrzés jegyében, a helyben kialakult kézműves technikák és díszítő motívumok tovább örökítése céljából olyan foglalkozásokat is tartunk, ahol az érdeklődők elsajátíthatják azokat az ismereteket, amelyek sokszor évszázados tapasztalaton alapulnak.

Betonelem gyártás:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat közfoglalkoztatás keretében 2013 óta működtet betonelem gyártó üzemhelyiséget. Az elmúlt években az alábbi típusú munkadarabok legyártáshoz szükséges gépeket és eszközöket vásároltuk meg részben állami támogatásból, részben önkormányzati önerőből.

- Betonoszlop
- Árokelem
- Szegélykő
- Kerítéselem
- Térkő

A betonüzem az elmúlt években folyamatosan kiszolgálta a párhuzamosan futó szociális jellegű járási start munkaprogramok beruházásait (pl.: árokelem gyártása belvízelvezető rendszerek karbantartásához, térkő gyártás felújított járdaszakaszokhoz). Továbbá a városüzemeltetés igényeit is ki tudtuk elégíteni (önkormányzati ingatlanokhoz kerítés, oszlop gyártás, térkő, szegélykő gyártása). A betonüzem 2022-től a Pázsit utcán a 1612 hrsz-ú ingatlanon működik. A telephelyen kialakításra került egy könnyűszerkezetes csarnok, illetve egy szociális helyiség.

A legyártott betonelemek sok helyet foglalnak, így a korábbi Arany János utcai betonüzem telephelye már kicsi volt, ezért volt szükség egy új telephely kialakítására.

Építési tevékenység:

A járási startmunka programon belül egyedül a helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás ad lehetőséget a közhasználatú út- és csapadékvíz-elvezetők fenntartásán túlnyúló egyéb építési tevékenység támogatására (magasépítési, gépészeti stb.).

A program keretén belül önkormányzati tulajdonú épületek felújítására volt lehetőség. Az elmúlt két évben ez a tevékenység már csak a közfoglalkoztatásban érintett telephelyek felújítását engedélyezte.

A 2023 évben az alábbi felújítási munkálatok kerültek megvalósításra:

- Pázsit utcai betonüzem mögötti terület került lebetonozásra, hogy az elkészült elemek szárítása, tárolása megoldott legyen
- Kendereskertben sertéskarám javítására került sor, amely még 2012 évben épült és az évek során a karám meggyengült és állategészségügyi szempontból is indokolt volt a felújítása.
- Bartók Béla utca 27. sz. alatti telephely belső felújítására került sor, ahol tisztasági festést és padló burkolást tudtunk megvalósítani.

A programelemek megvalósításához szakmai segítséget a Hajdúnánási Tartósító – és Építő Start Szociális Szövetkezet nyújt már évek óta, mivel korábban is említettük, hogy a szakmunkát végző dolgozók aránya egyre kevesebb a közfoglalkoztatásban.

Szaktűhelyek

Lakatosok

Az Arany János utca 45. szám alatti telepünkön hoztuk létre a lakatosüzemet. A lakatosüzem valamennyi programnál közreműködik a lakatos szerkezetek készítésében, kiszolgálja a közfoglalkoztatási pályázatok megvalósulását. A tárgyi időszak főbb tevékenységei:

- Az egyes gépeknél szükséges hegesztési és lakatos munkák.
- Felújítás során szükséges elemek készítés (karám, kerítés stb)
- Épületeken végzett munkák; nyílászáró védőrácsok készítése, földelés telepítés, kameratartó készítés stb.
- A kéziszerszámok karbantartása (ásók, csákányok élezése, nyelezése, talicskák javítása stb.)
- Akna fedőlapok pótlása, új fedőlapok készítése

Asztalos üzem

A HÉPSZOLG Kft. megszűnését követően az ott használt asztalos eszközök kerültek át az Arany János utca 45. szám alatti helyiségbe. Az asztalos üzemben számos szakipari munka valósul meg.

- kültéri utca bútorok javítása, készítése
- fűrészfűrész áruk készítése
- épületek nyílászáróinak javítása
- pavilonok összeállítása

I.3. Szociális start minta program:

A közfoglalkoztatási programok indításakor más elnevezéssel került meghirdetésre és a későbbiekben az egyes programok, program elemekként kerültek beépítésre a szociális start mintaprogramba.

A szociális jellegű programunk négy elemből áll, és a belvív-elvezetés, a belterületi közúthálózat, az illegális hulladéklerakók, és a mezőgazdasági utak rendbetételéhez biztosítják támogatás útján a közfoglalkoztatási munkaerőt és a dologi kiadásokat.

A foglalkoztatási időszakokra benyújtott pályázataink tervezésnél figyelembe vettük a jelenlegi munkaerő-piaci helyzetet, az elsődleges munkaerőpiac egyre növekvő munkaerő igényét – különös tekintettel a szakmunkás végzettségűek egyre nagyobb számú átlépését a versenyszférába – ezért az **elvégzendő feladatok összeállításánál törekedtünk az egyszerűbb, az önkormányzat számára is olyan hasznos munkák elvégzésére, amelyek különösebb szakértelmet nem igényelnek.**

Mezőgazdasági utak rendbetétele

Földutak rendbetétele

Hajdúnánás közigazgatási területe 25.964 ha. Ebből megközelítőleg 23.000 ha terület áll szántó, rét, legelő művelés alatt. A mezőgazdasági művelés szempontjából fontos tényező a termőföldek megközelíthetőségének biztosítása, a mezőgazdasági utak járhatóságának fenntartása. Ennek elősegítése érdekében a 2023. évi program keretében 64 800 m hosszú szakasz került rendbetételre.

A munkák koordinálását a Mezei Őrszolgálat végezte. A beavatkozások helyét a mezőőrök a gazdálkodók jelzései, valamint a helyszínen látott állapotok alapján és a dűlő forgalmi jelentősége szerint határozták meg.

Útalap javítása

A Kendereskert állattartó telepéhez vezető út került felújításra 2023 évben. A közel 1 km hosszú út járhatóságát a kiverődött kiékelő anyag visszaegyengítésével, annak pótlásával helyreállítottuk.

Belvíz-elvezetés

Mezőgazdasági területek belvízelvezető csatornáinak rendbetétele

A program végrehajtása során, a mezőgazdasági területen található önkormányzati tulajdonú csatornák kotrását hajtjuk végre saját tulajdonú kotrógéppel. A géppel el nem végezhető tevékenységhez kézi munkát biztosítunk, akik a csatorna partján elburjánzott növényzetet is kiirtják.

Belvízelvezető árkok burkolása

A földmedrű árkok vízelvezető képességének fenntartása folyamatos karbantartást igényel, rendszeresen el kell végezni a folyásfenéken lerakódott üledék eltávolítását. Nagyobb beavatkozás nélkül — hosszabb távon — a belvízelvezető árkok üzemképességének megtartását csak a mederbe elhelyezett burkolat tudja biztosítani. Ennek elérése érdekében terveztük be programelemként a földmedrű árkok kiburkolását mederburkoló elemekkel.

Először a földmedrű árokból kézi erővel a földet termeljük ki a leendő folyásfenéktől számítva 20 cm mélységben. A kiemelt tükörben 13 cm vtg., 75 cm széles tömörített kavicsagyazatot alakítunk ki, erre helyezzük el a burkolóelemeket.

2023 évben a karbantartott belterületi csatorna hosszúság: 820 m

Árkok iszapptalanítása

Összesen 29 utcában 17,35 km hosszan tervezzük az árok folyásfenék szintjének megőrzését, a felesleges iszap kitermelésével. Az iszapptalanítási munkák során az átereszek takarítását, az üledék eltávolítását is elvégezzük.

BELVÍZELVEZTÉS

Árkok iszapptalanítása

év	hossz (m)
2012.	22.820
2013.	14.430
2014.	4.400
2015.	4.600
2016.	0
2017.	2.850
2018.	320
2019.	850
2020.	4.300
2021.	3.700
2022.	4.000
2023.	490
össz.:	62.760

Burkolt árkok takarítása

év	hossz (m)
2020.	21.500
2021.	3.100
2022.	4.000
2023.	540
össz.:	29.140

Földmedrű árkok burkolása

év	hossz (m)
2012.	0
2013.	1.462
2014.	845
2015.	1.647
2016.	1.040
2017.	660
2018.	460
2019.	65
2020.	665
2021.	470
2022.	0
2023.	700
össz.:	8.014

Árokburkolat javítása átépítéssel

év	hossz (m)
2012.	530
2013.	960
2014.	315
2015.	60
2016.	80
2017.	45
2018.	0
2019.	0
2020.	0

2021.	0
2022.	920
2023.	0
össz.:	2.910

Árok felújítás, új árok építése

év	hossz (m)
2012.	0
2013.	0
2014.	0
2015.	0
2016.	0
2017.	345
2018.	420
2019.	0
2020.	465
2021.	470
2022.	0
2023.	0
össz.:	1.700

Zárt csapadékvíz-csatorna építése, nyílt medrű árok zárttá tétele

év	hossz (m)
2012.	69
2013.	125
2014.	84
2015.	75
2016.	0
2017.	175
2018.	0
2019.	50
2020.	145
2021.	0
2022.	0
2023.	90
össz.:	813

Belterületi közúthálózat karbantartása

Kátyúzás

2023-ban a kikátyúsodott aszfaltozott utakon - központi belterületen - 400 m² kátyú megszüntetésével számolunk. Erre a feladatra 46 tonna melegaszfalt bedolgozását terveztük. A kátyúkat aszfaltvágóval körbe vágjuk, kibontjuk, bitumenemulzióval kikenjük, majd aszfaltot dolgozunk bele, és azt vibrolappal tömörítjük.

Az aszfaltburkolattal nem rendelkező útalapoknál minden évben kialakulnak a forgalom által kihordott kátyús mélyedések. Ezeknél a mélyedéseket poros murvával töltöttük fel, majd betömörítettük. 2023-ban 400 m² kátyúzandó felületet tömörítettünk be.

Útüzemeltetési feladatok

- *Út mellett elburjánzott növényzet nyesése*

A közúti közlekedés biztonsága érdekében a közutak csatlakozásánál a kilátást eltakaró növényzetet, növényi részeket távolítottunk el, valamint az útpálya úrszelvényébe belógó növényeket metszettük vissza. Ez a tevékenység kiterjedt a közúti jelzőtáblák láthatóságának visszaállítására is.

- *Közúti jelzőtáblák pótlása, cseréje*

A közútkezelő és a közterület-felügyelet megrendelése alapján 52 esetben lecseréltük vagy helyreállítottuk a megrongálódott táblát, vagy oszlopot, illetve pótoltuk a hiányzó jelzéseket, valamint tábláztuk ki a forgalmi rend változás új jelzéseit.

- *Út melletti kaszálás*

A támogatási szerződésben tett vállalásunknak megfelelően a gyűjtőutakon, a városközpont frekventált útszakaszain kaszálással, fűnyírással, folyamatosan fenntartottuk a pályatest melletti terület esztétikus megjelenését.

KÖZÚTHÁLÓZAT KARBANTARTÁSA

Járda felújítása átépítéssel, aszfaltozással, térkőburkolással

év	mennyiség	
	hosszúság (m)	terület (m ²)
2012.	0	0
2013.	1.036	1.319
2014.	1.157	1.731
2015.	1.649	2.132
2016.	1.225	1.660
2017.	965	1.250
2018.	575	765
2019.	175	400
2020.	55	80
2021.	590	740
2022.	0	0
2023.	0	0
össz.:	7.427	10.077

Útépítés

év	hossz (m)
2021.	0
2022.	315
2023.	0
össz.:	315

Közterületi parkolóhelyek bővítése

év	darab
2012.	0
2013.	15
2014.	9
2015.	7
2016.	0
2017.	6
2018.	0
2019.	28
2020.	16
2021.	0
2022.	0
2023.	0
össz.:	81

Köztisztasági feladatok

- *Utak, járdák tisztántartása*

A korábbi évekhez hasonlóan, a városközpontban, valamint a strand nyári nyitvatartási időszakában a Fürdő utcán kézi erővel rendszeresen végeztük az út- és járda felületek tisztítását, seprését.

- *Szemét és avargyűjtés*

A közterületi szemétyűjtőket rendszeresen kiürítettük, a társasházak közterületi szemetes konténereinek ketrecét kitakarítottuk, a város belterületi pontjain gazdátlanul kitett hulladékot elszállítottuk. A közterület karbantartásánál keletkezett zöldhulladékot elszállítottuk. Ősszel összegyűjtöttük a frekvenciát több pontokon lehullott avart.

Késő ősszel kezdődik el a lakosság és az intézmények számára avarelhelyezésre kiosztott Big Bag zsákok begyűjtése. Az ingatlanoktól évente 150-200 darab zsákot szállítunk el, amihez a szállítóeszközön kívül – a zsákok súlya miatt – rakodóeszközt is biztosítanunk kell.

- *Síkosság-mentetés*

A téli időszakban a csoport feladata a kiskörúton belüli járdákon (Hunyadi u., Kossuth u. Köztársaság tér, Dorogi u., Mártírok és Bocskai u.) és a kerékpárutakon a hó eltakarítása, a síkos felületek felszórása. Az elmúlt 3-4 évben a január-februári, mind a decemberi időszaka viszonylag enyhén telt el, nem hozott olyan extrém időjárási helyzetet, ami a gyalog közlekedők életét túlzottan megnehezítette volna és nagyobb erő-ráfordítású munkavégzést igényelt volna.

- *Tedej településrészen köztisztasági és zöldfelület kezelési munkák*

Úgy, mint a központi belterületen, Tedej településrészen is ellátjuk a köztisztasági és zöldfelület kezelési feladatokat. Ezt többnyire gépi kaszálással végzik a dolgozók, azonban a nagy terület miatt, szükséges vállalkozót is bevonni annak érdekében, hogy megfelelően karbantartott legyen a város.

Illegális hulladéklerakók felszámolása

év	terület m2
2012.	89.549
2013.	5.500
2014.	17.519
2015.	59.569
2016.	350.000
2017.	105.000
2018.	350.000
2019.	17.500
2020.	84.400
2021.	64.400
2022.	3.500
2023.	0
össz.:	1.146.937

II. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

A törvény által előírt állami feladatok ellátása. A helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt **kötelező, vagy önként vállalt feladatok végzése**. A helyi, vagy azon túlmutató egészség-megőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, az építészeti örökség védelmével összefüggő természet- környezet- és állagvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelmi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladatok ellátása.

A fent felsorolt feladatok ellátása vagy az ellátás megteremtése akkor végezhető, ha arra a törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati, vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

Ebben a foglalkoztatási programban a célként megjelölt lehetőségek közül csak kézbesítői feladatok, takarítói feladatok és gépjármű karbantartói feladatok ellátásához kértünk segítséget.

- *Kézbesítők*
- *Takarító kisegítő*
- *Gépjármű- és motorkarbantartó*
- *Adminisztratív segítő*

2022 évben az ukrán – orosz háború elől menekülteknek is ennek a programnak a segítségével tudtunk munkát biztosítani a városban. Azonban utóbbi 2 évben ebben a programban egyre kevesebb embert tudtunk foglalkoztatni. Ennek egyik fő oka az volt, hogy a közfoglalkoztatásban egyre kevesebben maradtak és aki csak tudott a versenyszférában helyezkedett el., illetve elsősorban a start minta program értékteremtő jellege miatt az álláskeresők oda kerültek kiközvetítésre.

2023 évben 2 fő dolgozott a hosszabb időtartamú programban. Jelenleg 2024-ben még nem került meghirdetésre hosszabb időtartamú program.

III. Közfoglalkoztatási csoporthoz kapcsolódó egyéb feladatok:

Az évek során számos olyan feladat érkezett a csoporthoz, amely nem közvetlenül a közfoglalkoztatásban érintett programok megvalósulását szolgálják, azonban jellegükből adódóan a csoport munkájának részévé vált.

Diákmunka:

2013-tól, a nyári időszakban (június, július) diákmunka programban is részt vesz a csoport, amelyet szintén a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya hirdet meg. Ezzel kapcsolatos adminisztratív munkafolyamatok és elszámolások is a csoport feladatai közé tartozik. A **Hivatal különböző csoportjainak adminisztratív munkáját segítik** az itt dolgozó diákok, illetve a **nyári napközis táborokban**, kánikulai napokon közterületi **vízosztásban és rendezvényszervezésben** is segítenek. A programban részt vevő diákoknak pedig az itt eltöltött időszak hasznos munkatapasztalatot jelent. 2023 évben összesen 62 fő vett részt (41 fő júliusban és 21 fő augusztusban).

Közérdekű munka végzés:

A közérdekű munkavégzésnek két típusa különböztetendő meg:

- A Hajdu-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Gyámügy – es Igazságügyi Főosztálya által **közérdekű munkára irányított személyek alkalmazása**. Átlagosan 150-200 óra az a munka végzés, amit az elítélteknek le kell tölteni önkormányzatunknál. Ezt a tevékenységet segíti és ellenőrzi a Bíróság által kijelölt pártfogó.

- A közérdekű munka végzés másik típusa a szabálysértési bírságok közmunkával való megváltása.

A **szabálysértési bírság befizetésére kötelezett személy** a Járási Hivatalnál kezdeményezheti a pénzbüntetés közérdekű munkára történő átváltoztatását. Átlagosan 26 óra munka végzés jutott 1 főre.

Közérdekű munkát 2023-ben 25 fő végzett. 16 fő sikeresen ledolgozta a rá kirótt büntetését. 1 fő betegségre hivatkozva nem folytatta a munkát, 8 fő 2024-ben is folytatja a közérdekű munkát.

A közérdekű munkavégzés a Pázsit u. betonüzemben történik, illetve a téli időszakban favágást, árokkarbantartást végeznek.

Raktározási feladatok:

A programok megvalósítása során **számos kis- és nagy értékű eszköz került beszerzésre**, amelyeket szükséges raktározni. A munkavégzéshez szükséges munkavédelmi ruházat, kézi szerszámok a **raktárból kerülnek kiadásra a munkairányítók által meghatározott mennyiségben**.

A programok megvalósítása érdekében a különböző területeken dolgozó csoportok irányítására egy-egy munkairányító került a csoportok élére. Jelenleg 10 fő munkairányító dolgozik a különböző csoportoknál. A zavartalanul haladó munka érdekében a munkairányítók és a csoportvezetők között folyamatos a kapcsolattartás.

Közfoglalkoztatás keretében elvégzett egyéb feladatok

Az évi rendszeres és az előre tervezett tevékenységen felül a Közfoglalkoztatási Csoport által elvégzendő **eseti feladatok írásos megrendeléssel**, e-mailben, vagy szóban kerülnek a hivatalon belül meghatározásra. A megrendelések tárgya **rendkívül szerteágazó és a megvalósításuk időtartamában is nagyon eltérő; a pár órától a hetekig, vagy akár hónapokig tartó munkákat is tartalmaz**. A megkapott feladatokról – felelős, határidő és az elintézés időpontjának

rögzítésével – nyilvántartást vezetünk. A nyilvántartásunkban 2023-ban **530 db** eseti megrendelés szerepelt a különböző programokban vállalt munkákon felül.

Az évek során a közfoglalkoztatás és a közfoglalkoztatási programok is számos átalakuláson esett át. **Nagyon sok beruházás, felújítás, gépvásárlás köszönhető a programoknak.** Minden egyes programról elmondható, hogy a **közösség érdekeit szolgálják és értékteremtő módon működnek.** Az itt **dolgozó emberek hasznosnak érzik magukat,** mert családi és egészségügyi problémáik miatt a **versenyszférában nem tudnák megállni a helyüket,** de a programnak köszönhetően érdemi munkát tudnak végezni.

Hajdúnánás, 2024. január 19.

Készítette: Horváth-Zelei Ágnes
közfoglalkoztatási csoportvezető